

منشور اخلاقی گروه کودکان

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

یکی از ۴۰ پروژه طرح تحول گروه کودکان است که در دوره‌ای که مدیریت گروه بر عهده من بود، به همت سرکار خانم دکتر محکم یکی از استادان گروه، تدوین شد. امید آن که مورد استفاده همکاران قرار بگیرد و خداوند این کار ارزنده را از ایشان قبول کند.

دکتر علی اکبر سیاری

خدایا کمکمان کن تا دانش اندکمان را نه نردبانی برای فزونی تکبر و غرور و نه حلقه‌ای برای اسارت و نه دست‌مایه‌ای برای تجارت، بلکه گامی برای تجلی عظمت و شکوه تو و متعالی ساختن زندگی خود و دیگران سازیم.

لوئی پاستور

سلامتی (به معنی برخورداری از رفاه کامل جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) حقی است که خداوند به بشر اهداء نموده است و پزشکی، حرفه‌ای است که در حفظ، تأمین ارتقای سلامت و بازگرداندن سلامت از دست رفته، تلاش می‌نماید. در بین تمامی مشاغل، فقط در دو مورد نیاز به ایراد قسم‌نامه قبل از شروع کار حرفه‌ای است: شغل پزشکی و شغل قضاوت. این مسئله حساسیت این مشاغل را به وضوح نشان می‌دهد.

در متون قدیمی و کهن «پزشک» را «حکیم» می‌خواندند و به همین منظور، پزشکان در چهار حوزه مهم یعنی فلسفه، الهیات، قانون و پزشکی توأماً تحصیل می‌کردند. علت آن است که پزشکی توجه به دو جنبه مادی و معنوی انسان است که جنبه معنوی آن مرتبط با عالم اکبر است که از جنس معنی و خدا و روح است. پس ضروری است که پزشک علاوه بر شناخت جنبه‌های جسمی بیمار، شناختی از علوم رفتاری و روان‌شناختی در ابعاد روح، عقل و یا نفس که از جنس معنی و غیرقابل لمس است، داشته باشد.

مولای متقیان حضرت علی (ع) می‌فرمایند: مَنْ تَطَبَّبَ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَ لْيَنْصَحْ وَلْيَجْتَهِدْ؛ یعنی هر که طبابت می‌کند، باید حدود و مرزهای علمی و شرعی تعیین شده را رعایت نموده و خیرخواه مردم باشد و همه سعی خود را در خدمت به بیماران به کار برد.

امام صادق (ع) فرمودند: لَا يَسْتَعْنِي أَهْلُ كُلِّ بَلَدٍ عَنِ ثَلَاثَةٍ - يَفْزَعُ إِلَيْهِمْ فِي أَمْرِ دُنْيَاهُمْ وَ آخِرَتِهِمْ، فَإِنْ عَدِمُوا ذَلِكَ كَانُوا هَمَّجًا: فقيه عالم ورع، و امیر خیر مطاع، و طبیب بصیر ثقه. یعنی مردم هیچ آبادی‌ای از سه گروه، بی‌نیاز نیستند که در کار دنیا و آخرت خویش به ایشان پناه برند و چون آنان را نداشته باشند، شوریخت باشند: فقیه دانا و پرهیزگار، امیر و فرمانروای نیکوکار و طبیب حاذق و مورد اعتماد.

حضرت مسیح (ع) می‌فرمایند: کسی که معالجه بیمار و مجروحی را ترک کند، بدون شک، شریک جرم ضارب است. با توجه به اهمیت و جایگاه

مقدس روح، عقل و یا نفس در انسان که جایگاه بااهمیت‌تری از جسم دارد، ضروری است به این بعد از سلامتی که در آموزش پزشکی به سبک جدید مغفول مانده است، به صورت عملی نه فقط تئوری و ذهنی، در دوره آموزش پزشکی و رفتار حرفه‌ای اهتمام جدی شود و در این منشور اخلاقی به آن توجه خاص شده است.

رشته کودکان در این بین از قداست و اهمیت خاص برخوردار است. رشته اطفال رشته علم، عشق و هنر است و پزشکان این رشته، علاقه خاص به نوزادان و کودکان دارند و اساتید این رشته، اغلب از الگوهای شناخته شده رفتاری و اخلاقی در جامعه هستند. در وظایف پزشک در ایران باستان آمده است که پزشکان در برابر زحماتی که روی زمین متحمل می‌شوند، در آسمان به آنان پاداش داده می‌شود. در وندیداد (قسمتی از اوستا که به مسائل بهداشتی و آیینی می‌پردازد) آمده است که جمیع کائنات از پیشگیری اشاعه بیماری که توسط پزشک انجام می‌گیرد، شادی می‌کنند. سوگندنامه بقراط، مناجات‌نامه ابن‌میمون و آیین اخلاقی عقیلی شیرازی از جمله متون کهنی هستند که در آن‌ها به این امور پرداخته شده است. این متون دلالت بر آن دارند که ما باید به بعد معنی که عالم اکبر و اصغر است نیز مثل بعد ماده که سلامت جسم است، بپردازیم. (متن کامل این سوگندنامه‌ها در انتها آمده است)

قلب پزشکی، ارتباط مؤثر است

• ارتباط پزشک با خدا (تقدس خاص رشته پزشکی)

• ارتباط پزشک با بیماران و مردم (رفتار نامناسب پزشک علت بیش تر موارد شکایت‌ها است و برعکس، حسن خلق توأم با صمیمیت و دلسوزی و همدلی با بیمار و وابستگان آنان، موجب آرامش آن‌ها می‌شود)

• ارتباط پزشک با همکاران (پزشکان، افراد یک خانواده هستند که اهداف مقدسی دارند و به وحدت و صمیمیت نیاز دارند. برای ایجاد یک رابطه صحیح، تقوا پیشگی و گفتار و رفتار صحیح انسانی لازم است. حفظ حرمت پیشکسوتان و اطلاع از حال همدیگر به خصوص در غم‌ها و شادی‌ها)

• ارتباط پزشک با خودش در جهت خودسازی و خودارزیابی

• ارتباط پزشک با طبیعت و محیط اجتماعی و زندگی مردم

مسائل اخلاقی توانسته‌اند عمده‌ترین توجهات از بیمار را به خود اختصاص دهند؛ مسائلی نظیر ایمنی، آسایش، حفظ حریم خصوصی، آرامش و رضایت آگاهانه می‌بایست به طور مجزا از اقدامات و مسئولیت‌های پزشکان و پرستاران برای بیماران مذکور در نظر گرفته شود. لذا ضرورت یک ارتباط ویژه و مطلوب مبتنی بر اصول اخلاقی، بین تیم پزشکی و بیماران کاملاً احساس می‌شود. در بسیاری از مراکز پزشکی، برای پایبندی و حفظ اصول اخلاقی در پزشکان و کادر پزشکی و پیشگیری از کم‌رنگ شدن این اصول در تراکم کار شبانه‌روزی و خستگی‌های مستمر پیشنهاد می‌شود به صورت مرتب یک جلسه گزارش صبحگاهی در ماه در خصوص اخلاق حرفه‌ای برگزار شود. در ادامه به منشور حقوق بیماران، منشور حقوق پزشکان و سوگندنامه‌های کهن و نوین پزشکی اشاره می‌شود.

منشور دفاع از حقوق بیماران

• بیمار حق دارد در اسرع وقت درمان و مراقبت مطلوب، مؤثر و همراه با احترام کامل بدون توجه به عوامل نژادی، فرهنگی و مذهبی را از گروه درمان انتظار داشته باشد.

• بیمار حق دارد محل بستری، پزشک، پرستار و دیگر اعضای گروه معالج را در صورت تمایل بشناسد.

• بیمار حق دارد در خصوص مراحل تشخیص، درمان و سیر پیشرفت بیماری خود، اطلاعات ضروری را شخصاً یا در صورت تمایل از طریق یکی از وابستگان از پزشک معالج درخواست کند، به طوری که در فوریت‌های پزشکی، این امر نباید به تأخیر در ادامهٔ درمان یا تهدید جانی بیمار منجر شود.

• بیمار حق دارد قبل از معاینات و اجرای درمان، اطلاعات ضروری در خصوص عوارض احتمالی یا کاربرد دیگر روش‌ها را در حد درک خود از پزشک معالج دریافت و در انتخاب شیوهٔ نهایی درمان مشارکت کند.

• بیمار حق دارد در صورت تمایل شخصی یا تهدید سلامت آحاد جامعه، طبق موازین قانونی، رضایت شخصی خود از خاتمهٔ درمان را اعلام یا به دیگر مراکز درمانی مراجعه کند.

• بیمار حق دارد برای حفظ حریم شخصی خود از محرمانه ماندن محتوای پروندهٔ پزشکی، نتایج معاینات و مشاوره‌های بالینی جز در مواردی که بر اساس وظایف قانونی از گروه معالج استعلام صورت می‌گیرد، اطمینان حاصل کند.

• بیمار حق دارد از رازداری پزشک و دیگر اعضای تیم معالج برخوردار باشد، بنابراین حضور بالینی افرادی که مستقیماً در روند درمان شرکت ندارند، موکول به کسب اجازهٔ بیمار خواهد بود.

• بیمار حق دارد از دسترسی به پزشک معالج و دیگر اعضای اصلی گروه معالج در طول مدت بستری، انتقال و پس از ترخیص، اطمینان حاصل کند.

• بیمار حق دارد با کسب اطلاع کامل از نوع فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی بیمارستان که بر روند سلامت و درمان او مؤثرند، تمایل و رضایت شخصی خود به مشارکت درمانی را اعلام یا در مراحل مختلف پژوهش از ادامهٔ همکاری خودداری کند.

• بیمار حق دارد در صورت ضرورت اعزام و ادامه درمان در دیگر مراکز درمانی، قبلاً از مهارت گروه معالج، میزان تعرفه‌ها و پوشش بیمه‌های خدمات در مرکز درمانی مقصد، مطلع شود.

منشور حقوق جامعه پزشکی

• جامعه پزشکی حق دارد از امنیت حرفه‌ای در موارد شکایات و اتهامات برخوردار بوده و با ساز و کارهای مناسب به گونه‌ای تدبیر شود که مفتریان و شکات حرفه‌ای، از فعل خود منصرف گشته و با کاهش حجم شکایت‌های بی‌مورد، تخلفات واقعی با مجال و فرصت بیش‌تری رسیدگی شود.

• جامعه پزشکی حق دارد از طرق مختلف از هجمه‌های بی‌پایه و مغرضانه رسانه‌ای که موجبات وهن این قشر خدوم را فراهم نموده، جلوگیری نماید تا اعتبار و اعتمادی که لازمه تأثیر بیش‌تر نفوذ کلام بر بیماران و تأمین سلامت جامعه است، مخدوش نگردد.

• جامعه پزشکی حق دارد از دولت و مسئولان خواستار تأمین فرصت شغلی مناسب برای قشری که با گذر از سد امتحانات مستعد و قابلیت‌های خود را نشان داده‌اند، باشد و خسران مادی و معنوی بزرگی است که این عده پس از گذران سال‌های زیاد و سخت تحصیل و صرف هزینه‌های گزاف به شغلی غیر از آنچه برایش تربیت شده‌اند، بپردازند.

• جامعه پزشکی حق دارد خواستار شرایط مناسب برای جلوگیری از مهاجرت همه نخبگان من‌جمله گروه پزشکی بوده تا از تقدیم انسان‌های کارآمد به کشورهای دیگر و هدر رفتن سرمایه‌های ملی جلوگیری شود.

• پزشکان و سایر شاغلان گروه پزشکی در انتخاب بیمار آزاد و مختار هستند، مگر در موارد اورژانس.

• جامعه پزشکی حق دارد که از دستمزدهای مناسب و متناسب با خدمات خود بهره‌مند شود و این دریافت‌ها بر اساس مفاد قانون اساسی که تأکید بر حق بهداشت و درمان رایگان برای همه آحاد ملت دارد، نباید از جیب مردم تأمین شود بلکه با واقعی کردن سرانه درمان و تأمین بیمه‌های کارآمد قابل حصول است.

- جامعه پزشکی برای تأمین بهترین سطح خدمات باید از جریان علمی روز آگاه باشد، لذا شرایط دستیابی به منابع علمی و عملی روزآمد، از حقوق اولیه گروه پزشکی می‌باشد که باید از سوی دولت فراهم گردد.
- جامعه پزشکی حق دارد خواستار عدالت در وضع مالیات‌ها و عوارض مختلف برای جامعه پزشکی بوده و در تعیین آن‌ها مورد مشاوره قرار گرفته و نظرات کارشناسی آنان مد نظر تصمیم‌گیران باشد.
- مشارکت در وضع قوانین و آئین‌نامه‌های مربوط به امر درمان و آموزش پزشکی از حقوق مسلم جامعه پزشکی می‌باشد و ساز و کارهای مربوطه باید از سوی مسئولان ذیربط فراهم گردد.
- جامعه پزشکی حق دارد که خواستار بهره‌مندی و حضور افراد مسلط به این علم در جریان رسیدگی به جرائم و تخلفات پزشکی باشد.
- جامعه پزشکی حق دارد به هر انسانی که نیازمند کمک و درمان باشد، فارغ از هر رنگ و نژاد و جنس و ملیت و مذهب و عقیده، زبان و ... رسیدگی نموده و تفاوتی در ارائه این خدمات نگذارد.
- جامعه پزشکی حق دارد که کدهای اخلاقی خود را به عنوان یک حرفه بنویسد و مسئول اجرا و پیگیری آن از طریق کمیته‌های اخلاق باشد.
- جامعه پزشکی حق دارد برای تشکیل و توسعه سازمان‌های مردم‌نهاد و مدنی نظیر انجمن‌های پزشکی، تمامی همت خود را مصروف دارد تا در کنار تأمین نیازهای صنفی خود، اتاق فکری برای همیاری با وزارت متبوعه و دولت داشته باشد.

سوگندنامه بقراط

من سوگند یاد می‌کنم که شخصی را که به من حرفه پزشکی خواهد آموخت، مانند والدین خود فرض کنم و در صورتی که محتاج باشد، درآمد خود را با وی تقسیم کنم و احتیاجات وی را مرتفع سازم. پسرانش را مانند برادران خود بدانم و در صورتی که بخواهند به تحصیل پزشکی بپردازند، بدون مزد یا قراردادی حرفه پزشکی را به آن‌ها بیاموزم.

اصول دستورهای کلی، دروس شفاهی و تمام معلومات پزشکی را جز پسران خود، پسران استاد و شاگردانی که طبق قانون پزشکی پذیرفته شده و سوگند یاد کرده‌اند، به دیگری نیاموزم. پرهیز غذایی را بر حسب توانایی و قضاوت خود به نفع بیماران تجویز خواهم کرد، نه برای ضرر و زیان آنها و به خواهش اشخاص به هیچ کس داروی کشنده نخواهم داد و مبتکر تلقین چنین فکری نخواهم بود. همچنین وسیله سقط جنین در اختیار هیچ یک از زنان نخواهم گذاشت. با پرهیزگاری و تقدس زندگی و حرفه خود را نجات خواهم داد. بیماران سنگ‌دار را عمل نخواهم کرد و این عمل را به اهل فن واگذار خواهم نمود. در هر خانه‌ای که باید داخل شوم، برای مفید بودن به حال بیماران وارد خواهم شد و از هر کار زشت ارادی و آلوده کننده به خصوص اعمال ناهنجار، با زنان و مردان، خواه آزاد و خواه برده باشند، اجتناب خواهم کرد. آنچه در حین انجام دادن حرفه خود و حتی خارج از آن درباره زندگی مردم خواهم دید یا خواهم شنید که نباید فاش شود، به هیچ کس نخواهم گفت، زیرا این قبیل مطالب را باید به گنجینه اسرار سپرد. اگر تمام این سوگندنامه را اجرا کنم و به آن افتخار کنم، از ثمرات زندگی و حرفه خود برخوردار شوم و همیشه بین مردان مفتخر و سربلند باشم، ولی اگر آن را نقض کنم و به سوگند عمل نکنم، از ثمرات زندگی و حرفه خود بهره نبرم و همیشه بین مردان سرافکنده و شرمسار باشم.

سوگندنامه پزشکان در ایران

اکنون که با عنایات و الطاف بی‌کران الهی دوره دکتری پزشکی را با موفقیت به پایان رسانده‌ام و مسئولیت خدمت به خلق را بر عهده گرفته‌ام، در پیشگاه قرآن کریم به خداوند قادر متعال که دانای آشکار و نهان است و نامش آرامش دل‌های خردمندان و یادش شفای آلام دردمندان، سوگند یاد می‌کنم که: همواره حدود الهی و احکام مقدس دینی را محترم شمارم، از تضییع حقوق بیماران بیرهیزم و سلامت و بهبود آنان را بر منافع مادی و امیال نفسانی خود مقدم بدارم. در معاینه و معالجه، حریم عفاف را رعایت کنم و اسرار بیماران خود را، جز به ضرورت شرعی و قانونی، فاش نسازم.

خود را نسبت به حفظ قداست حرفه پزشکی و حرمت همکاران متعهد بدانم و از آلودگی به اموری که با پرهیزکاری و شرافت و اخلاق پزشکی منافات دارد، اجتناب ورزم. همواره برای ارتقای دانش پزشکی خویش تلاش کنم و از دخالت در اموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن ندارم، خودداری کنم. در امر بهداشت، اعتلای فرهنگ و آگاهی‌های عمومی تلاش کنم و تأمین، حفظ و ارتقای سلامت جامعه را مسئولیت اساسی خویش بدانم.

مناجات ابن میمون

(این متن توسط پزشک و فیلسوف عظیم‌الشان ابوعمران موسی بن میمون پزشک یهودی اسپانیایی در قرن ششم هجری تهیه شده است. تفکرات وی را متأثر از امام محمد غزالی و ابن رشد می‌دانند)

پروردگارا، مرا از عشق به حرفه خود و محبت تمام مخلوقات آکنده ساز. قبول مکن که حرص و ولع کسب مال و جاه و مقام، مرا در انجام دادن حرفه پزشکی تحت تأثیر قرار دهد، زیرا دشمنان حقیقت و بشردوستی ممکن است به سهولت مرا اغفال کنند و مرا از وظیفه شریف نیکی کردن به بندگان تو، دور سازند.

قوت قلب به من عطا فرما تا همیشه آماده خدمت به مردمان فقیر و غنی، دوست و دشمن، خوب و بد باشم و به تمام اشخاصی که در نتیجه بیماری رنج می‌برند، به یک نظر بنگرم.

در مقابل بیماران لجوج و خشن به من صبر و ارفاق عطا کن که در تمام امور، میان‌رو باشم ولی از عشق به کسب علم هیچ‌گاه سیراب نشوم. این فکر را که از عهده هرکاری برمی‌آیم، از من دور کن. به من اراده، فرصت و نیرویی عطا کن که همواره بر معلومات خود بیفزایم.

Modern Version of Hippocratic Oath

For the reasons stated above, the Hippocratic Oath is usually recited in a modernized version. The most widely used text is the following:

I swear to fulfill, to the best of my ability and judgment, this covenant:

«I will respect the hard-won scientific gains of those physicians in whose steps I walk, and gladly share such knowledge as is mine with those who are to follow.»

«I will apply, for the benefit of the sick, all measures that are required, avoiding those twin traps of overtreatment and therapeutic nihilism.»

«I will remember that there is art to medicine as well as science, and that warmth, sympathy, and understanding may outweigh the surgeon's knife or the chemist's drug.»

«I will not be ashamed to say «I know not,» nor will I fail to call in my colleagues when the skills of another are needed for a patient's recovery.»

«I will respect the privacy of my patients, for their problems are not disclosed to me that the world may know. Most especially must I tread with care in matters of life and death. If it is given me to save a life, all thanks. But it may also be within my power to take a life; this awesome responsibility must be faced with great humbleness and awareness of my own frailty. Above all, I must not play at God.»

«I will remember that I do not treat a fever chart, a cancerous growth, but a sick human being, whose illness may affect the person's family and economic stability. My responsibility includes these related problems, if I am to care adequately for the sick.»

«I will prevent disease whenever I can, for prevention is preferable to cure.»

«I will remember that I remain a member of society, with special obligations to all my fellow human beings, those sound of mind and body as well as the infirm.»

«If I do not violate this oath, may I enjoy life and art, respected while I live and remembered with affection thereafter. May I always act so as to preserve the finest traditions of my calling and may I long experience the joy of healing those who seek my help.»

منشور اخلاقی گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، با در نظر گرفتن نکات مهم اخلاقی درج شده در منابع فوق و نظر کارشناسی اساتید پیشکسوت این رشته، به صورت ذیل ارائه شده و گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی متعهد است که این منشور اخلاقی را سرلوحه کار خود قرار دهد.

منشور اخلاقی گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

ما پزشکان گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی:

- اعتقاد داریم شفا دهنده درد و رنج بیمار، خالق هستی خدای یکتاست که علیم، حکیم، حاضر و ناظر است. او در جسم مادی ما از روح خود دمیده است که هر دو نیاز به مراقبت دارند و مراقب اصلی او است.
- مهم‌ترین دغدغه و نگرانی زندگی حرفه‌ای ما سلامت کودکان است که به آن عشق می‌ورزیم.

- به علم‌اندوزی عشق ورزیده و در یادگیری مطالب علمی و به‌روز نگهداشتن دانسته‌های خود تلاش مستمر می‌نماییم. ارزیابی مستمر از دانش و توانایی خود به عمل خواهیم آورد و خود را دانشجوی مادام‌العمر خواهیم نمود.

- به آموزش اندوخته‌ها و تجربیات خود به دانشجویان و کارورزان رشته‌های پزشکی اهتمام خاص داشته و تعلیم و پژوهش را ارج می‌نهیم.

- تلاش می‌کنیم تا آموخته‌ها و تجربیات خود را به بهترین شکل ممکن به نفع سلامت کودکان به کار بگیریم و بهترین کاری که برای سلامت کودکان بتوانیم، انجام خواهیم داد و برخوردمان با آنان صادقانه، احترام‌آمیز توأم با محبت و مشتاقانه خواهد بود.

- در اموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن نداریم، دخالت نمی‌کنیم.

- از گفتن «نمی‌دانم» خجالت نمی‌کشیم و تلاش می‌کنیم که بیماران را به موقع درمان، مشاوره یا ارجاع نماییم.

- همیشه به یاد داریم که ما نباید صرفاً شکایات و تظاهرات بالینی و یا اختلالات آزمایشگاهی و تصویربرداری را درمان کنیم؛ ما باید یک بیمار،

- یک انسان نیازمند و یک خانواده را با توجه به شرایط اجتماعی، اقتصادی و محیط زندگی او به عنوان یک پزشک مسئول و جامعه‌نگر درمان کنیم.
- به همه همکاران، به ویژه پیشکسوتان حرفه پزشکی احترام می‌گذاریم.
- حضور منظم و به موقع در محل کار و در دسترس بودن در هنگام نیاز به خدمات بهداشتی - درمانی و مشاوره را بسیار جدی می‌گیریم.
- سعی می‌کنیم نسبت به همکاران خود در حضور بیماران بدگویی نکنیم.
- پذیرای نقد منطقی همکاران و بیماران می‌باشیم.
- اعتقاد داریم که ما باید اسطوره صبوری، گذشت، ادب، دانش و مروج محبت و مهربانی، همدردی و درک بیمار همراه با لبخند محبت‌آمیز، خوش‌رویی و برخورد توأم با احترام باشیم و تلاش کنیم تا این امور را بیاموزیم و در عمل پیاده کنیم.
- منافع شخصی از قبیل کسب مال، موقعیت، جاه و مقام را بر وظیفه خود نسبت به بیمار ترجیح نخواهیم داد و از موفقیت حرفه‌ای خود، سوء استفاده نخواهیم کرد.
- در موارد اورژانسی، در حوادث و بحران‌های زندگی مردم و کشور، حداکثر تلاش را برای کمک به هر کسی که نیاز به رسیدگی دارد، خواهیم نمود.
- خود را از خطای پزشکی مبری نمی‌دانیم، لذا اقدامات تشخیصی و درمانی را با دقت کامل انجام می‌دهیم و از مشاوره و نقد منطقی همکاران در این امور استقبال می‌کنیم و از تجویز و درمان‌های مضر یا آن‌هایی که یک پزشک مطلع یا یک بیمار صلاحیت‌دار رد کرده باشد، پرهیز خواهیم کرد.
- اعتقاد داریم به این که همیشه پیشگیری بهتر از درمان است و آموزش پیشگیری از بیماری‌ها به بیماران، مردم و کادر پزشکی را سرلوحه کارمان قرار می‌دهیم.
- در اعتلای فرهنگ ارتقای سلامت و افزایش سواد سلامت در جامعه و افزایش آگاهی عمومی در امر سلامت تلاش می‌کنیم و در آموزش آنان از دانش و تجربیات خود، حداکثر استفاده را خواهیم برد.
- تلاش می‌کنیم همواره مسئولیت‌پذیر و پاسخگوی تصمیماتمان باشیم.

- در رازداری و حفظ اسرار بیماران و خانواده آن‌ها بسیار مصر هستیم و اگر برای افشای راز آن‌ها دلیلی داریم، آن را برای آنان توضیح خواهیم داد.
- اعتقاد داریم در مقابل خستگی از کار باید صبر و تحمل پیشه نموده و در بحران‌های حرفه‌ای در مقابل بیماران و همراهان آن‌ها برخورد منطقی داشته باشیم.
- همواره سعی می‌کنیم در خدمت‌رسانی به سلامت کودکان، عادلانه رفتار نموده و به تساوی به همه بیماران، اعم از غنی و فقیر، یکسان خدمت‌رسانی کنیم و آن را تحت تأثیر ارتباطات و مناسبات قدرت و شهرت و فشارها قرار نخواهیم داد.
- جهت حفظ قداست حرفه پزشکی در حفظ معیارهای اخلاق حرفه‌ای خود کوشش خواهیم نمود و در آراستگی ظاهری خود و پاکیزگی محیط کارمان اهتمام خواهیم داشت.
- تلاش می‌کنیم با گرفتن شرح حال جامع و گوش دادن با دقت به گفته‌های بیماران و همراهان و پاسخ به سؤالات آن‌ها و ارائه اطلاعات درست و معاینه دقیق به تشخیص برسیم و از استفاده بیش از حد از آزمایشات پاراکلینیکی غیر ضروری پرهیز می‌کنیم.
- به حقوق همه بیماران و خانواده آنان و اعتقادات فرهنگی و دینی آنان و استقلال فردی بیمار و عزت او احترام می‌گذاریم و از ترساندن بی‌دلیل بیماران و خانواده آن‌ها حتی افراد آسیب‌پذیر، پرهیز می‌کنیم.
- در مواقع لزوم با همکارانمان مشورت خواهیم کرد، به اشتباهات خود اعتراف می‌کنیم و در برطرف کردن خطاهای پزشکی اتفاق افتاده، اقدام خواهیم نمود.
- ما تلاش خواهیم کرد و مراقبت خواهیم نمود که بیماران، اطلاعات و حمایت‌هایی را که در تصمیم‌گیری برای پیشگیری از بیماری‌ها و بهبود سلامت خود احتیاج دارند، دریافت نمایند.

• در مجموعه‌ای که کار می‌کنیم، تلاش خواهیم نمود که احترام همکاران را رعایت نموده، به بهبود و پیشرفت در کارها کمک نماییم و دانش و تجربه‌مان را در اختیار سایر همکاران بگذاریم و دست همدیگر را بگیریم، نه پای همدیگر را.

• با بهره‌گیری از پیشرفت‌های علمی روز و تجربیات جدید، در جهت جلوگیری از طبابت بد و آسیب‌رسان به بیماران و بهبود شرایط درمان، حداکثر تلاش را خواهیم نمود.

۱. سیاری، علی اکبر. منشور اخلاقی تیم سلامت. سال ۱۳۹۴
۲. راهنمای عمومی اخلاق حرفه‌ای شاغلین حرفه پزشکی و وابسته سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران. سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران. سال ۱۳۹۷
۳. دلنوشته‌های دکتر علی اکبر سیاری به مناسبت سال نو. سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸
۴. کریمی، عبدالله. ویژگی‌های مدیر کارآمد از دیدگاه امام علی (ع). سال ۱۳۹۳
۵. کریمی، عبدالله. کارآفرینان چگونه می‌اندیشند. سال ۱۳۹۴
۶. آرزو فرجپور. مروری بر الزامات اخلاقی آموزش بالینی، پیشنهاد کدهای رفتاری در نظام آموزشی ایران. توسعه آموزش جندی‌شاپور. فصل‌نامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی. سال هفتم، شماره ۱، بهار ۱۳۹۵.
۷. دکتر شهاب‌الدین صدر. اخلاق و حقوق پزشکی. ۱۳۹۰، شماره ۱، دوره ۲۹، صفحه ۹۳. مجله علمی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران.
۸. تابعی، افشار. ملاحظات اخلاقی در آموزش پزشکی و حقوق بیمار در بیمارستان آموزشی. اخلاق پزشکی. پاییز ۱۳۸۹، دوره ۴، شماره ۱۳، صفحه ۱۰۵-۸۹.
۹. فیضی‌پور، مجرب. بررسی عوامل تسهیل کننده حقوق بیماران با تأکید بر منشور حقوق بیمار (مطالعه موردی نگرش پرستاران بیمارستان‌های دولتی شهر ارومیه). مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه: آبان ۱۳۹۵، دوره ۱۴، شماره ۸، صفحه ۷۰۱-۶۹۲.
۱۰. غفاری. دورنمایی از اخلاق پزشکی. فصل‌نامه تاریخ پزشکی. سال دوم. شماره ۴. پاییز ۱۳۸۹
۱۱. تابعی و پارسایی. رابطه پزشک و بیمار. مجله اخلاق پزشکی. دوره دوم. شماره ۴. سال ۱۳۸۷

۱۲. پارساپور، علیرضا. تاریخ شفاهی دانشگاه علوم پزشکی تهران. سال ۱۳۹۵. ناشر دانشگاه علوم پزشکی تهران.

۱۳. حقیقت، محمود. آنچه بیماران به ما آموختند (مجموعه خاطرات دکتر محمود حقیقت). سال ۱۳۹۷. ناشر دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

۱۴. تاریخ شفاهی دانشگاه علوم پزشکی تهران، جلد اول، چهل استاد، روابط عمومی دانشگاه تهران، ۱۳۹۵.

۱۵. نقد و نقل دانشگاه در آئینه سال ۱۳۹۲، فروردین ۱۳۹۳، روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

۱۶. برخی از سایت‌های اخلاق پزشکی

- <http://Mehr.tums.ac.ir>

- <http://elm.sbm.u.ac.ir>

- <https://bizfluent.com/info-8208060-medical-oath-taken-doctors.html>

- <http://ethics.iit.edu/ecodes/node/4796>